

Handläggare
Carina Idenfors
Telefon: 08-50820969

Till
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsnämnd 2023-08-24

Remiss av riktlinje chefsstruktur

Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr 2023/434

Förvaltningens förslag till beslut

1. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Ärendet justeras omedelbart.

Sammanfattning

Nämnden har fått *Riktlinje för chefsstruktur* inom Stockholms stad på remiss av kommunstyrelsen. För att säkerställa ett närvarande ledarskap gav kommunfullmäktige i budgeten för 2023, kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram riktlinjer för maximalt antal medarbetare per chef i stadens verksamheter. Förslaget innebär en stadsgemensam ram för vad som definierar en chefstjänst utifrån ansvar och befogenheter, vilka chefsnivåer som kan finnas i en organisation samt ett riktvärde för antal medarbetare per chef. Chefstiteln föreslås användas för tjänstepersoner med ett sammanhållet ansvar för ekonomi, verksamhet och personal.

Riktlinjen ska ge en grund för att forma en chefsstruktur som främjar hållbara organisatoriska förutsättningar för chefer och indirekt till medarbetare. Riktlinjen ska fastställas av kommunfullmäktige och utgöra ett stadsgemensamt styrdokument direkt kopplad till *Stockholms stads personalpolicy* tillsammans med *Kvalitetsprogrammet*.

Förvaltningen ser positivt på stora delar av förslaget. Förslaget innebär en tydlig chefsstruktur som är lika för hela staden. Ett riktvärde för antal medarbetare per chef skapar även goda förutsättningar för ett nära och tillgängligt ledarskap vilket ger goda förutsättningar för positiva effekter för frisknärvaron.

Förvaltningen bedömer att förslaget har en särskild påverkan avseende förskola med hänsyn tagen till skollagens skrivningar kring rektors uppdrag. Det kan därför finnas skäl att genomföra en särskild genomlysning av vad förslaget innebär för förskolan.

Stadsdelsförvaltningen ser en risk för negativa ekonomiska konsekvenser men bedömer att dessa över tid motverkas av positiva effekter i form av minskad sjukfrånvaro och lägre personalomsättning.

Förvaltningen ser vikten och betydelsen av att stödmaterial utifrån riktlinjen tas fram.

Bakgrund

Nämnden har fått *Riktlinje för chefsstruktur inom Stockholms stad* på remiss av kommunstyrelsen. Svar ska inkomma senast den 7 september 2023. Remissen har skickats till samtliga nämnder inom staden, bolag och fackliga organisationer.

För att säkerställa ett närvarande ledarskap gav kommunfullmäktige i budgeten för 2023 kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram riktlinjer för maximalt antal medarbetare per chef i stadens verksamheter. Förslaget innehåller en riktlinje som berör organisatoriska faktorer som ansvar, befogenheter och antal medarbetare per chef.

Riktlinjen ska ses som ett stöd för att varje förvaltning ska säkra en ändamålsenlig organisation utifrån respektive förvaltnings analys. Det ska ge en grund för att forma en chefsstruktur som främjar hållbara organisatoriska förutsättningar för chefer och indirekt till medarbetare.

Riktlinjen ska fastställas av kommunfullmäktige och utgöra ett stadsgemensamt styrdokument direkt kopplad till *Stockholms stads personalpolicy* och *Stockholm stads Kvalitetsprogram*.

Ärendet

Förslag till *Riktlinje för chefsstruktur inom Stockholms stad* är en stadsgemensam ram för vad som definierar en chefstjänst utifrån ansvar och befogenheter, vilka chefsnivåer som kan finnas i en organisation samt ett riktvärde för antal medarbetare per chef. Riktlinjen tar sin utgångspunkt i forskning och statliga utredningar om chefs förutsättningar.

Chefsrollen och chefsnivåer

I förslag till *Riktlinje för chefsstruktur inom Stockholms stad*, framkommer vikten av att det är tydligt vem som har chefsansvar och vilka mandat och befogenheter som kommer med det. Antal chefsnivåer kan variera beroende på förvaltningarnas och bolagens storlek. Vidare föreslås att chefstiteln används för tjänstepersoner med ett sammanhållet ansvar för ekonomi, verksamhet och personal.

I staden finns det idag ca 2 300 personer med cheftitel. Av dessa är 879 enhetschefer med ansvar för verksamhet, ekonomi och personal, 257 chefer på mellannivå och 1 153 är biträdande enhetschefer. Ansvar i rollen som biträdande enhetschef skiljer sig åt mellan och inom olika förvaltningar när det gäller verksamhet, ekonomi och personal.

De stadsgemensamma chefsnivåerna med fullt chefsansvar för verksamhet, ekonomi och personal samt har direktrapporterande medarbetare föreslås vara:

- Förvaltningschef/VD
- Avdelningschef/motsvarande för bolagen
- Enhetschef/rektor eller för bolagen motsvarande nivå.

Utöver dessa nivåer, anger förslaget i riktlinjerna att, det kan vara nödvändigt att använda ytterligare chefsnivåer som exempelvis områdeschef (en chefsnivå mellan avdelnings- och enhetschef) i de fall där det finns många enhetschefer inom olika områden direkt under avdelningschef.

Ytterligare nivåer kan vara motiverat i de fall analysen visar ett sådant behov. I dessa fall kan förvaltningschef/VD samråda med stadens personaldirektör. Chefsnivåerna tar sin utgångspunkt i den nationella partsgemensamma arbetsidentifikationen för kommuner och regioner (AID).

Riktlinjerna tar vidare upp att det inom stadens förvaltningar finns andra funktioner med ett visst ledningsuppdrag, som utgör en stödstruktur till chefer. Dessa funktioner har inte samma mandat och befogenheter som medarbetare med cheftitel (sammanhållet ansvar för ekonomi, verksamhet och personal). Stödstrukturen och dess arbetssätt behöver vara anpassad utifrån de organisatoriska förutsättningar och behov som finns i respektive verksamhet.

Antal medarbetare per chef

I Riktlinje för chefsstruktur inom Stockholms stad, tydliggörs att chefsuppdragets storlek är av betydelse. Flera faktorer avgör vad som är ett lämpligt antal medarbetare och därför finns ett föreslaget riktvärde i stället för ett fast antal. Riktvärdet är mellan cirka 10 och 30 medarbetare per chef. Analys av den specifika kontexten ska ske vid avvägning av rimligt antal medarbetare.

Förslaget anger att varje förvaltning/bolag ska ha en väl motiverad beskrivning av hur många chefsnivåer som finns samt vilket ansvar, mandat och befogenheter som kopplas till respektive nivå. Ansvar och befogenheter på respektive nivå ska speglas i delegationsordningen och i uppgiftsfördelningen gällande

arbetsmiljö. Det är förvaltningschef/VD som beslutar om antalet chefsnivåer inom den egna organisationen, utifrån riktlinjen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelning HR och utveckling i samråd med samtliga avdelningar inom stadsdelsförvaltningen.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Det är av största vikt att staden kan utveckla, behålla och attrahera såväl medarbetare som chefer med de kompetenser och erfarenheter som krävs för att verksamheterna ska kunna erbjuda stadens invånare en bra service inkl. stöd då det behövs. Det är därför också positivt med en riktlinje som tydligt anger vilket sammanhållet ansvar som en chef i Stockholm stad har.

Stadsdelsförvaltningen bedömer att förslaget har en särskild påverkan avseende förskola med hänsyn tagen till skollagens skrivningar kring rektors uppdrag. Det kan därför finnas skäl att genomföra en särskild genomlysning av vad förslaget innebär för förskolan.

Stadsdelsförvaltningen ser en risk för negativa ekonomiska konsekvenser men bedömer att dessa över tid motverkas av positiva effekter i form av minskad sjukfrånvaro och lägre personalomsättning.

Avslutningsvis kan konstateras att den föreslagna förändringen ställer krav på stadsdelsförvaltningen att genomföra en grundlig analys av organisationen inför en förändring i syfte att skapa långsiktigt hållbara, ej kostnadsdrivande, strukturer för verksamhet, chefer och medarbetare.

Stadsdelsförvaltningen välkomnar därför det utlovade stödmaterialet och tillämpningsanvisningarna för personalekonomisk analys utifrån verksamhetens förutsättningar och behov, för att nå de effekter som är intentionen med den föreslagna riktlinjen.

Förslag

Stadsdelsförvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen samt föreslår att beslutet justeras omedelbart.

Anders Carstorp
Stadsdelsdirektör
Enskede-Årsta-Vantör
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Följebrev: Riktlinje chefsstruktur KS/2023/434
2. Tjänsteutlåtande: Riktlinje chefsstruktur
3. Bilaga: Riktlinje för chefsstruktur inom Stockholms stad

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Anders Carstorp, Stadsdelsdirektör	2023-08-21